

Treball de situació

ATENCIÓ PRIMÀRIA | CAP VILANOVA DEL CAMÍ

professora: **Cristina García Salido** | PRACTICUM III
curs: **2on Grau d'Infermeria** | Manresa 2013-2014
alumne: **Carles Mayol Bonet**

UNIVERSITAT
A MANRESA

UNIVERSITAT
A MANRESA

Treball de situació | CAP VILANOVA DEL CAMÍ | PRACTICUM III

professora / tutora: **Cristina García Salido** | curs: **2on. Grau d'Infermeria** | alumne: **Carles Mayol Bonet**

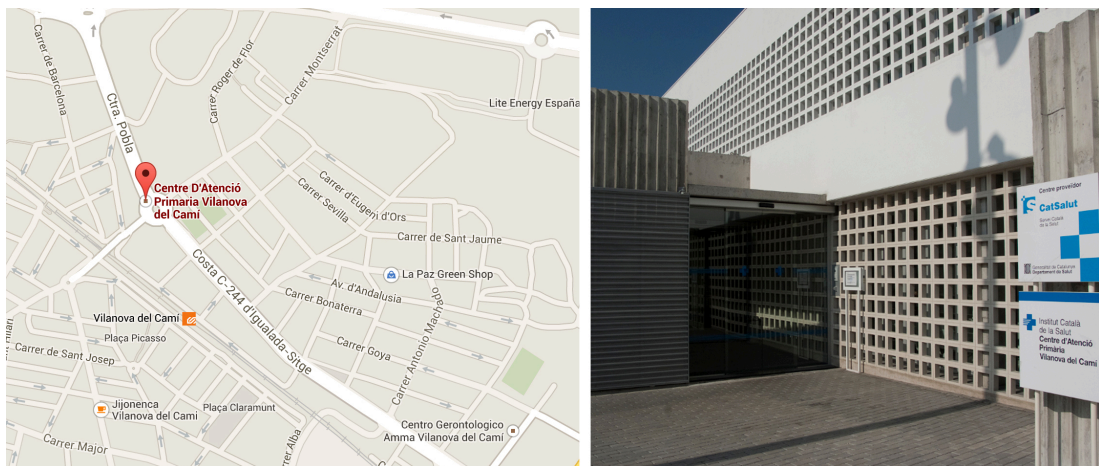
Índex

UBICACIÓ DEL CENTRE I CARACTERÍSTIQUES DE LA POBLACIÓ	pàg. 03
ESTRUCTURA FÍSICA I FUNCIONAL	pàg. 04
SERVEIS PROPIS DEL CAP	pàg. 06
SERVEIS DE SUPORT	pàg. 07
EQUIP ASSISTENCIAL	pàg. 08
FUNCIONS I ACTIVITATS DE L'INFERMER D'ATENCIÓ PRIMÀRIA.....	pàg. 09

UBICACIÓ DEL CENTRE I CARACTERÍSTIQUES DE LA POBLACIÓ

El centre d'atenció primària (CAP) de Vilanova del Camí actualment dona servei a una població de 12.533 habitants¹ d'aquest municipi. És l'únic CAP dins la seva àrea bàsica de referència i l'equip d'atenció primària (EAP) concentra la seva tasca assistencial en el nucli urbà de Vilanova del Camí. Cal destacar que en el terme municipal no hi ha urbanitzacions o nuclis aïllats que dispersin la població i dificultin el seguiment o la seva assistència.

Anteriorment aquest CAP estava situat en un punt més cèntric de la població però les instal·lacions van quedar obsoletes per atendre amb qualitat la creixent demanda de serveis de salut dels ciutadans de Vilanova del Camí. Per aquest motiu, fa quatre anys que l'equip d'atenció primària va poder traslladar-se a la ubicació actual, a la ctra. de la Pobla nº74, on hi ha el nou CAP de Vilanova del Camí. L'espai actual compta amb una millor accessibilitat i està preparat per proporcionar uns serveis d'atenció primària de qualitat, garantint la màxima comoditat tant per els ciutadans com per els professionals que hi treballen.

Situació actual del CAP de Vilanova del Camí.

Cal destacar que Vilanova del Camí compta amb una taxa d'atur del 24,67%¹, més de dos punts per sobre de la mitja de Catalunya que es situa entorn al 22,3%¹. Aquest fet ha afectat molt a les condicions de vida dels seus habitants, ja que majoritàriament pertanyen a la classe mitja i baixa i compten amb uns recursos econòmics limitats. L'EAP de Vilanova del Camí està plenament conscienciat de la situació actual que pateix el poble i que moltes d'aquestes mancances poden acabar repercutint en la salut dels seus habitants. És per aquest motiu que el

¹ Font d'obtenció de les dades: www.idescat.cat (actualització 2013)

conjunt de professionals que formen part d'aquest EAP han intensificat la vigilància sobre els grups més vulnerables com poden les persones grans i jubilades, els menors i les persones amb atur de llarga durada.

ESTRUCTURA FÍSICA I FUNCIONAL

Cal dir que a nivell estructural el CAP de Vilanova del Camí compta amb dues plantes, però aquestes estan clarament diferenciades en la seva funcionalitat. Mentre que a la planta baixa es concentren tots els serveis i les consultes d'accés al públic en general, la primera planta és un espai reservat als professionals que treballen en aquest CAP. En aquesta primera planta hi podem trobar els vestidors, la sala de descans, els despatxos del director i l'adjunta, la biblioteca i l'espai habilitat per al personal de l'ambulància del SEM que té la base al CAP.

Tota l'activitat assistencial es concentra en els espais habilitats a la planta baixa del centre. Tan sols entrar al CAP trobem de front la recepció que permet informar i ajudar al ciutadà en els tràmits administratius, i al mateix temps orientar-los a quina consulta s'han de visitar. Tots els espais del CAP s'articulen a partir d'un únic passadís central que vertebrava les diferents àrees de consultes.

Tan sols entrar a l'inici del passadís central davant de recepció hi ha situada l'àrea d'atenció continuada on s'atenen les urgències, es posen els injectables i es realitzen les cures que no tenen cita programada. Just al costat, hi ha la zona d'extraccions, on de dilluns a divendres de 8:00-9:00h es realitzen les extraccions de sang per analítiques i l'entrega de mostres (femta, orina) que estiguin programades. Si ens tornem a ubicar en el passadís central i anem cap endavant trobarem a mà dreta l'àrea de consultes d'adults (11 despatxos – 5 d'infermeria i 6 de metges) i a mà esquerra l'àrea de pediatria (4 despatxos – 2 d'infermeria i 2 metges). Cal destacar que totes les consultes estan comunicades interiorment amb una porta per tal de facilitar la comunicació constant entre el personal mèdic i el d'infermeria.

Finalment, si seguim fins el fons del passadís central trobem a mà dreta les consultes d'especialitats (llevadora, psicòleg, tècniques d'infermeria i odontologia) i a mà esquerra la sala polivalent on es realitzen activitats com poden ser les classes de pre-part. *Per conèixer amb més detall la distribució estructural del CAP de Vilanova del Camí podeu consultar la infografia de la pàgina següent. »*

PLANTA BAIXA

1a. PLANTA

Entrada
POSTERIOR

entrada per el personal
fora dels horaris d'atenció al públic.

Consultes ESPECIALITATS	RECEPCIÓ	Atenció CONTINUADA	Zona per els professionals
1 Despatx llevadora 2 Tècniques infermeria 3 Psicòleg / Psiquiatria 4 Despatx odontologia 1 5 Despatx odontologia 2	1 Despatx administració 2 Despatx administració 3 Zona neta i zona bruta 4 Zona d'extraccions 5 Sala esterilització	1 Box 1 Emergències 2 Box 2 Urgències 3 Zona neta i zona bruta 4 Zona d'extraccions 5 Sala esterilització	1 Biblioteca 2 Despatx director 3 Despatx adjunta 4 Sala de descans 5 Vestuari dones 6 Vestuari homes 7 Habitació SEM

SERVEIS PROPIS DEL CAP

En la següent taula podem trobar la cartera de serveis que es realitzen amb els recursos propis del centre.

ASSISTÈNCIA SANITÀRIA ALS ADULTS

- Visites del metge de família i l'infermera al centre o al domicili
- Seguiment de malalties cròniques (diabetis, HTA, dislipèmies, MPOC,...)
- Programa d'atenció domiciliària de malalts crònics (ATDOM)
- Atenció a la salut mental
- Atenció odontològica
- Atenció comunitària
- Activitats preventives
- Seguiment de l'embaràs i planificació familiar
- Prevenció oncològica
- Prevenció i tractament de les malalties de transmissió sexual
- Electrocirurgia i crioteràpia
- Control anticoagulació

ASSISTÈNCIA SANITÀRIA PEDIÀTRICA

- Visites pediàtriques al centre i al domicili
- Programa nen sà
- Programa salut i escola
- Programa salut bucodental
- Suport al programa de salut escolar
- Salut mental infantil / juvenil

ATENCIÓ URGENT I CONTINUADA

- Atenció al centre
- Atenció domiciliària

SERVEIS DE SUPORT, TRÀMITS I GESTIONS

- Informació general dels serveis assistencials
- Programació de visites
- Tràmits d'elecció i canvi de professional sanitari (metge i/o infermera)
- Validació sanitària i lliurament de receptes de llarga durada
- Lliurament d'incapacitats transitòries administratives (baixa laboral)
- Tràmit de la targeta sanitària individual
- Gestió d'altres prestacions sanitàries
- Recepció i tramitació de reclamacions i suggeriments
- Facturació a tercers

SERVEIS DE SUPORT

Són els serveis que complementen la tasca assistencial d'aquest CAP però que estan exterioritzats al mateix. Alguns d'aquests serveis són:

Laboratori: els serveis de laboratori estan gestionats per el Consorci del laboratori intercomarcal de l'Alt Penedès, l'Anoia i el Garraf. S'encarreguen de recollir diàriament les mostres i les extraccions realitzades cada dia de 8:00 a 9:00h al CAP. Posteriorment, els professionals poden consultar informàticament els resultats.

Radiologia: les proves radiològiques simples es realitzen al CAP Anoia d'Igualada, si cal realitzar un TAC, una ressonància, una ecografia o una mamografia es deriva al pacient a l'hospital d'Igualada. El resultat de totes les proves de diagnòstic per l'imatge també estaran disponibles per consultar mitjançant el sistema informàtic.

PADES: l'equip de PADES depèn de l'hospital d'Igualada però existeix una estreta col·laboració amb el personal del CAP, ja que aquests realitzen l'atenció domiciliària dels pacients i detecten quan les necessitats dels pacients canvien per donar prioritat a les mesures de confort i al control del dolor. En aquest moment l'EAP gestiona la transferència de l'atenció d'aquest pacient a l'equip del PADES.

Fisioteràpia: habitualment es programa la rehabilitació a l'hospital d'Igualada però si el pacient no pot desplaçar-se, també es pot programar fisioteràpia domiciliària si està indicat per les característiques del pacient.

Logopèdia: si es requereix del servei de logopèdia es deriva al pacient a la Clínica Sant Josep que pertany també al Consorci Sanitari de l'Anoia (CSA) i es on visiten els logopedes.

Especialistes: habitualment les visites als especialistes es realitzen a consultes externes de l'hospital d'Igualada (Cirurgia, COT, Cardiologia...). A vegades es realitza una interconsulta virtual. Per exemple, un professional de primària pot enviar un correu electrònic al cardiòleg perquè aquest li doni la opinió sobre l'electrocardiograma d'un pacient sense que aquest hagi de ser visitat directament per l'especialista. En patologies o intervencions de major complexitat que no es puguin tractar a l'hospital d'Igualada el pacient normalment es derivat a l'hospital de Bellvitge o a un altre de tercer nivell adient a la patologia que pateix. En el cas dels nens amb patologies complexes el destí habitual és l'hospital de Sant Joan de Déu.

Atenció al viatger: aquest servei proporciona consells de salut al viatger i li proporciona la vacunació adient depenent de la zona on hagi de viatjar. Aquest servei es centralitza al CAP Anoia d'Igualada.

Unitat de diagnòstic ràpid (UDR): quan des de l'atenció primària es detecta un cas candidat a requerir aquest servei, es deriva el pacient a l'hospital d'Igualada on des de la UDR se li porten a terme tot un seguit de proves diagnòstiques amb l'objectiu de en un termini d'uns 15 dies poder obtenir un diagnòstic. En els casos de sospita de càncer de mama, colon o pròstata existeixen uns protocols establerts amb la finalitat d'agilitzar al màxim el diagnòstic precoç d'aquestes patologies.

Infermera d'enllaç: aquesta professional del CAP Anoia d'Igualada coordina la continuïtat dels plans de cures entre les diferents institucions sanitàries de l'Anoia. Manté informats als professionals de la situació en que es troba el pacient en el moment de passar-lo d'una institució sanitària a un altre. Per exemple, quan els pacients es traslladen de l'hospital d'Igualada a la clínica Sant Josep o quan aquests els hi donen l'alta a domicili s'han de mantenir informats els centres d'atenció primària per garantir una bona continuïtat de les cures realitzades per els diferents professionals de la salut implicats en un mateix pacient.

Cribratge ocular i audiometries: aquest servei es centralitza al CAP l'Anoia d'Igualada, on disposen de la sala insonoritzada i disposen d'equipament per realitzar proves oculars més complexes.

EQUIP ASSISTENCIAL

L'equip d'atenció primària de Vilanova del Camí està format per un conjunt de professionals preocupats per mantenir un bon nivell de salut de la comunitat per la que treballen i alhora s'esforcen per mantenir la proximitat amb tots els usuaris per tal de generar la confiança necessària pacient-professional.

L'equip està format per el director del centre, l'adjunta de direcció, 7 persones de personal administratiu, 7 metges especialistes en medicina familiar i comunitària, 7 infermeres, 2 metges pediatres, 2 infermeres especialistes en pediatria, 1 tècnic en cures auxiliars d'infermeria, 2 llevadores, 1 psicòleg i 1 dentista. El CAP també compta amb la col·laboració d'un psiquiatra però aquest no passa consulta, tan sols realitza interconsultes a petició del metges d'atenció primària.

L'objectiu de l'EAP és proporcionar una assistència sanitària de qualitat, i fer-ho amb la major eficàcia i eficiència possible. Amb aquesta finalitat es pot observar que l'EAP de Vilanova del Camí compta amb uns professionals plenament implicats, amb una gran capacitat de treballar en equip i amb inquietud per mantenir actualitzats els seus coneixements amb l'objectiu de poder oferir unes cures de qualitat a tots els usuaris.

FUNCIONS I ACTIVITATS DE L'INFERMER D'ATENCIÓ PRIMÀRIA

L'infermer que em tutoritza té una quota d'uns 1.500 pacients aproximadament. Són moltes les funcions i activitats que realitza en el seu dia a dia però resulta realment sorprenent la capacitat d'empatitzar amb els pacients deixant-los el seu espai de temps perquè parlin i aportin informació d'utilitat per millorar el seguiment de la seva salut.

Una de les activitats que realitza el personal d'infermeria són les consultes que tenen programades a la seva agenda, on habitualment fan el seguiment de malalties cròniques (diabetis, HTA, MPOC, dislipèmies, controls de TAO...) i aporten els consells de salut necessaris per tal de mantenir la malaltia sota control. Al mateix temps, s'asseguren de que no apareguin signes i/o símptomes que puguin indicar un empitjorament de la malaltia. Si es donés el cas, existeix sempre una comunicació constant entre professionals, i l'infermer informa al metge responsable del pacient perquè aquest el visiti si cal i decideixi quin ha de ser l'enfoc terapèutic en vers al problema trobat.

En el cas de pacients que no poden traslladar-se al centre d'atenció primària, el personal d'infermeria realitza l'atenció domiciliària per tal de mantenir el control d'aquests pacients i proporcionar-lis les cures necessàries (injectables, control de constants, cures de ferides, extraccions per analítiques...). Algunes vegades realitzen la visita a domicili conjuntament amb el metge responsable i altres vegades hi van sols.

Cada matí de dilluns a divendres, infermeria realitza les extraccions de sang de 8:00 a 9:00h. És una de les tasques habituals del CAP i està molt ben organitzada per tal de mantenir l'ordre de les peticions i la bona conservació de les mostres. També manera rotatòria, sempre hi ha un infermer/a al box d'atenció continuada, aquest és l'espai on s'atenen les urgències que arriben al CAP i on es realitzen les tècniques necessàries (injectables, nebulitzacions,...) sense que aquestes alterin

les consultes programades. També es realitzen guàrdies d'atenció continuada, en les que durant el dia el personal de guàrdia està ubicat al mateix CAP, i a la nit es tanca el centre d'atenció primària i l'EAP de guàrdia s'ubica a l'hospital d'Igualada. En algunes ocasions, les infermeres també realitzen xerrades d'educació sanitària en alguns àmbits de la comunitat com per exemple a l'institut del poble, on es fomenta la prevenció d'embarassos, l'educació sexual i els hàbits saludables (nutrició, esport...)

L'infermer d'atenció primària mostra un ampli coneixement de les patologies més habituals de la nostra societat, això li permet realitzar un bon control del pacient i al mateix temps aportar-li l'educació sanitària necessària per tal d'implicar-lo al màxim amb les seves pròpies cures. En multitud d'ocasions l'infermer d'atenció primària esdevé un referent per els seus pacients, aquests es troben recolzats per un professional de la salut que, mitjançant un tracte de proximitat, aconsegueix establir una relació de confiança i respecte que finalment permet aportar unes cures de qualitat a l'usuari del CAP.